

переконання: учитель, який не знає основ теорії провідних гуманітарних наук, не враховує у своїй практичній діяльності індивідуально-психологічні особливості кожної особистості учня, не має морального права працювати в школі.

Професія учителя потребує фундаментальної спеціальної підготовки, глибоких теоретичних знань, з метою якісного навчання та виховання майбутніх поколінь.

Для успішної роботи в певній спеціальності сучасний учитель, крім теоретичних знань, повинен володіти необхідними уміннями і навичками для ефективного їх застосування на практиці.

Якісне засвоєння теоретичних знань з обраного фаху майбутнім учителем відбувається за роки навчання у педагогічному виші, шляхом лекцій, семінарів, групових практичних та самостійних занять, а також педагогічних виробничих практик.

Під час лекцій та семінарів студенти детально розглядають окремі теоретичні положення навчальної дисципліни, формують вміння їх практичного застосування шляхом виконання індивідуальних та колективних завдань.

Самостійна робота студента передбачає виконання завдань отриманих від викладача, використовуючи читальні зали, бібліотеки, працюючи з додатковою літературою, передбачає уміння вести пошук додаткової інформації, використовуючи Інтернет – джерела.[3]

Метою самостійної роботи є формування у майбутніх вчителів креативного мислення, здатності адекватно реагувати на новини та реалізацію його творчих здібностей. До самостійної роботи майбутніх фахівців відносяться творчі й індивідуальні завдання (підготовка рефератів на цікаві теми та презентації, виконання курсових проектів, написання статей на студентські конференції).

Отже, якісне засвоєння теоретичних знань – важлива складова для підготовки майбутнього вчителя, бо тільки добре озброєний теоретичними знаннями, з обраного фаху, володіючи відповідними уміннями та навичками, майбутній учитель здатний бути цікавим для учнів і може навчати та виховувати майбутні покоління.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про загальну середню освіту» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2017, № 2145-VIII
2. Дубасенюк О. Професійна педагогічна освіта : становлення і розвиток педагогічного знання : монографія / О. Дубасенюк ; ЖДУ ім. І. Франка. – Житомир, 2014. – С. 50–51.
3. Молодий вчений. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/3.1/81.pdf> (Дата звернення 7.09.2019)

Тетяна Лимар

ПІДГОТОВКА УЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ : СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

Соціально-економічні перетворення, які відбуваються сьогодні в Україні, потребують висококваліфікованих фахівців широкого спектру галузей народного господарства. Зрозуміло, що навчання, формування майбутнього фахівця починається зі школи . Звідси постають відповідні вимоги та завдання щодо функціонування середніх шкіл нашої держави. Розуміючи значення та важливість школи, Верховною Радою України 5 вересня 2017 року було прийнято Закон "Про Освіту", рішенням якого стало впровадження Нової української школи.

Важливою складовою формування Нової української школи є підготовка учителя , який повинен відповідати найважливішим критеріям такої школи .

Нова українська школа – це школа, яку хочеться відвідувати учням. Тут вчать мислити і допомагають відстоювати власну думку. Але не тільки діти із задоволенням

повинні відвідувати таку школу, а й батьки, тому, що тут панують співпраця та взаєморозуміння між учителем і учнем.

Колишній міністр освіти і науки України Лілія Гриневич, в своїй промові зауважує: "Підхід, який ми раніше використовували у навчанні дітей, більше не працює. Ми просто "запаковуємо" їх якнайбільше знаннями і фактами – це не працює уже. Потрібно знайти спосіб мотивувати їх вчитися, нам потрібно зробити навчання більш ефективним, потрібно зробити все можливе, щоб діти розуміли куди застосовувати дані знання", "потрібно перейти від школи, в якій дають багато знань – до школи компетентностей"[2].

Новий закон України "Про освіту" виділяє 9 основних компетентностей: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність; інші компетентності, передбачені стандартом освіти [1].

Ключовою постаттю навчально-виховного процесу середніх закладів освіти є учитель. Відомий чеський педагог Я.А. Коменський у своїй фундаментальній праці "Велика дидактика" зазначав, що: "... а найкращі з-поміж людей нехай будуть учителями...". За його словами учитель повинен: любити учнів і батьківщину, бути зразком для наслідування. Щоб вчитель умів, міг і хотів навчати, тобто щоб сам знав, чому він повинен вчити; щоб міг навчати тому, що він сам знає [3]. А Нова українська школа за мету ставить – створити школу, у якій учні будуть отримувати не лише теоретичні знання, формуватись як особистості, як громадяни, а й і у майбутньому уміти застосовувати отримані знання на практиці, бути патріотами своєї держави. Тобто погляди Я. Коменського є і сьогодні актуальними [3].

Але щоб розпочати навчання молодого покоління, потрібно підготувати вчителів до функціонування Нової української школи. Варто бути відданим освітянській справі. На сьогодні в Україні було розроблено шеститижневий курс для вчителів перших класів, що є першим етапом, в подальшому йде безпосереднє навчання вчителів тренерами, що пройшли підготовку за програмою Громадська спілка "Освіторія" спільно з Міністерством освіти і науки України. На початок 2018-2019 навчального року підвищення кваліфікації пройшли понад 22 тисячі вчителів початкових класів. Відтепер головне завдання для учнів – опанувати за 12 років навчання не просто окремі предмети, але й компетентності затверджених Законом України "Про Освіту".

Впроваджувати нову освітню систему розпочали з учнів перших класів. Вже у 2017/2018 навчальному році нові стандарти тестували у 100 школах по всій країні, а в 2018/2019 всі українські першокласники навчалися за новою системою.

Згідно закону України "Про Освіту" у школах було впроваджено чимало нового. Серед найголовніших прикладів змін, ми констатуємо: навчання через діяльність, скасування домашніх завдань для першокласників, заборона оголошувати оцінки, скасування співбесіди для вступу до школи, новий освітній простір.

Також не обійшлося без зміни системи оцінювання знань учнів. Ще В. Сухомлинський писав: "Не можна допускати, щоб оцінювання знань виділялося з педагогічного процесу як щось відокремлене. Оцінка лише тоді стає стимулом, який спонукає до активної розумової праці, коли взаємини між учителем і учнем побудовані на взаємному довірі і доброзичливості. Ніколи не поспішайте з виставленням незадовільної оцінки. Пам'ятайте, що радість успіху – це могутня емоційна сила, від якої залежить бажання дитини бути хорошою. Турбуйтеся про те, щоб ця внутрішня сила

дитини ніколи не вичерпувалася. Якщо її немає, не допоможуть ніякі педагогічні хитрощі."[4] Стає зрозумілим важливість навчити майбутнього учителя толерантності, об'єктивності при оцінюванні знань учнів під час роботи у школі. Хороший учитель завжди поділяє радість учня, його успіхи у засвоєнні навчального матеріалу з предмету навчання, також співпереживає за поганий результат учня, аналізує невдачі. При цьому, ми переконані, що учитель завжди повинен бути оптимістом, вірити в можливості учнів вирішувати найскладніші дидактичні завдання

Отже, на нашу думку, Нова українська школа на своєму шляху, руйнуючи застарілі стереотипи навчання, має великі перспективи в майбутньому. Новий Закон України "Про Освіту" лише розпочав свою діяльність, але уже запропонований в більшості шкіл України, нововведення стосуються не лише початкових класів, чимало новацій чекають учнів старших класів. Видаються нові підручники, створюються нові навчальні програми, функціонують курси підвищення кваліфікації для вчителів, та ін. Це і є правильний шлях інтеграції України до освітнього простору передових держав Європи.

Список використаної літератури

1. Закон України "Про Освіту" від 05.09.2017//Відомості Верховної Ради України.- 2017.- № 2145-VIII
2. *Гриневич Л.* Конференція "Нова українська школа: успіхи та виклики першого року впровадження"[Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://youtu.be/bkMZhxEsFw?list=PLFVSJgZgf7h8-XxCvKxDGOCZpihHruE3/> (Дата звернення 29.09.2019)
3. *Сумський державний педагогічний університет ім. Макаренка* "Коменський Я.А. Про вчителя та вимоги до нього". [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/2040930/page:7/> (Дата звернення 30.09.2019)
4. *Сухомлинський В.О.* Вибрані твори в п'яти томах. Том другий. Сто порад учителям // Видавництво "Радянська школа". – 1976. – С. 465 - 466.

Анастасія Ковтонюк

РОЛЬ ВИЩОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАКЛАДУ У ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКОВАНИХ ВЧИТЕЛІВ

У сучасних умовах розвитку освіти нашій країні потрібна неперервна, а також цілісна система освіти, яка повинна відповідати як світовим, так і національним тенденціям та інтересам розвитку, забезпечувати і формувати підготовку фахівців, які будуть упродовж всього життя навчатися.

Професійне педагогічне удосконалення кадрів висвітлені " Національною доктриною розвитку освіти України у ХХІ столітті " як умова усієї освітньої модернізації, соціокультурні запита та зміни українського народу. Задумуючись про це Міністерство освіти та науки України реалізували та здійснили низку заходів щодо реформування освіти, а також забезпечення наукової та професійної підготовки працівників освіти [1].

Вагомий внесок у практику та теорію педагогіки вищих навчальних закладів внесли з підґрунтя професійної підготовки майбутнього кваліфікованого педагога – О. Абдулліна, І. Богданова, І. Бех, Н. Кузьміна, Г. Нагорна [3].

Метою статті є визначення ролі вищих педагогічних навчальних закладів у підготовці кваліфікованих вчителів.

На сучасному рівні розвитку освіти виникла суперечка між діяльністю вчителя та вимогами до індивідуальності особи, а також виконання випускниками педагогічних вузів своїх професійних компетенцій на певному рівні готовності.